परित्यजति वार्ष्णेयं सात्यकिं सत्यविक्रमं । लोकापवादभीरुत्वात् सोऽहं पार्थं वृकोदरं ।
पदवीं प्रेषयिष्यामि माधवस्य महात्मनः । यथैव च मम प्रीतिरर्ज्जुने शत्रुसूदने । ५११०
तथैव वृष्णिवीरेऽपि सात्वते युद्धदुर्म्मदे । अतिभारे नियुक्तश्च मया शैनेयनन्दनः ।
स तु मित्रोपरोधेन गौरवान्नु महाबलः । प्रविष्टो भारतीं सेनां मकरः सागरं यथा ।
असौ हि श्रूयते शब्दः शूराणामनिवर्त्तिनां । मिथः संयुध्यमानानां वृष्णिवीरेण धीमता ।
प्राप्तकालं सुबलवत् निश्चितं बहुधा हि ते । तत्रैव पाण्डवेयस्य भीमसेनस्य धन्विनः ।
गमनं रोचते मह्यं यत्र यातौ महारथौ । न चाप्यसह्यं भीमस्य विद्यते भुवि किञ्चन । ५११५
शक्तो ह्येष रणे यत्तः पृथिव्यां सर्व्वधन्विनां । स्वबाहुबलमास्थाय प्रतिव्यूहितमञ्जसा ।
यस्य बाहुबलं सर्व्वे समाश्रित्य महात्मनः । वनवासान्निवृत्ताः स्म न च युद्धेषु निर्जिताः ।
इतो गते भीमसेने सात्वतं प्रति पाण्डवे । सनाथौ भवितारौ हि युधि सात्वतफाल्गुनौ ।
कामन्त्वशोचनीयौ तौ रणे सात्वतफाल्गुनौ । रक्षितौ वासुदेवेन स्वयञ्चास्त्रविशारदौ ।
अवश्यन्तु मया कार्य्यमात्मनः शोकनाशनं । तस्माद्भीमं नियोक्ष्यामि सात्वतस्य पदाऽनुगं । ५१२०
ततः प्रतिकृतं मन्ये विधानं सात्यकिम्प्रति । एवं निश्चित्य मनसा धर्म्मपुत्रो युधिष्ठिरः ।
यन्तारमब्रवीद्राजा भीमं प्रति नयस्व मां । धर्म्मराजवचः श्रुत्वा सारथिर्हयकोविदः ।
रथं हेमपरिष्कारं भीमान्तिकमुपानयत् । भीमसेनमनुप्राप्य प्राप्तकालमनुस्मरन् ।
कश्मलं प्राविशद्राजा बहु तत्र समादिशत् । स कश्मलसमाविष्टो भीममाह्वय पार्थिवः ।
अब्रवीद्वचनं राजन् कुन्तीपुत्रो युधिष्ठिरः । यः स देवान् सगन्धर्व्वान् दैत्यांश्चैकरथोऽजयत् । ५१२५
तस्य लक्ष्म न पश्यामि भीमसेनानुजस्य ते । ततोऽब्रवीद्धर्म्मराजं भीमसेनस्तथागतं ।
नैवाद्राक्षं नचाश्रौषं तव कश्मलमीदृशं । पुराऽतिदुःखदीर्णानां भवान् गतिरभूद्धि नः ।
उत्तिष्ठोत्तिष्ठ राजेन्द्र साधि किं करवाणि ते । न तु कार्य्यमसाध्यं वा विद्यते मम मानद ।
आज्ञापय कुरुश्रेष्ठ मा च शोके मनः कृथाः । तमब्रवीदश्रुपूर्णः कृष्णसर्प इव श्वसन् ।
भीमसेनमिदं वाक्यं प्रस्थानवदनो नृपः । यथा शङ्खस्य निर्घोषः पाञ्चजन्यस्य श्रूयते । ५१३०
पूरितो वासुदेवेन संरब्धेन यशस्विना । नूनमद्य हतः शेते तव भ्राता धनञ्जयः ।
तस्मिन् विनिहते नूनं युध्यतेऽसौ जनार्द्दनः । यस्य सत्त्ववतो वीर्य्यं ह्युपजीवन्ति पाण्डवाः ।
यं भयेष्वभिगच्छन्ति सहस्राक्षमिवामराः । स शूरः सैन्धवप्रेप्सुरन्वयाद्भारतीञ्चमूं ।
तस्य वै गमनं विद्मो भीम नावर्त्तनं पुनः । श्यामो युवा गुडाकेशो दर्शनीयो महारथः ।
व्यूढोरस्को महाबाहुर्म्मत्तद्विरदविक्रमः । चकोरनेत्रस्ताम्राक्षो द्विषतां भयवर्द्धनः । ५१३५
तदिदं मम भद्रन्ते शोकस्थानमरिन्दम । अर्जुनार्थे महाबाहो सात्वतस्य च कारणात् ।
वर्द्धते हविषेवाग्निरिध्यमानः पुनः पुनः । तस्य लक्ष्म न पश्यामि तेन विन्दामि कश्मलं ।
तस्मिन् कृष्णे हते नूनं युध्यते युद्धकोविदः । तं विद्धि पुरुषव्याघ्रं सात्वतञ्च महारथं ।